

дійовою особою. Навички роботи в команді, вміння дослуховуватися до думки інших та одночасне відстоювання власної позиції - є важливими складовими розвитку особистості. Самостійний пошук необхідної інформації у кожному конкретному випадку, її аналіз та узагальнення, виділення основного та другорядного допомагає у формуванні аналітичного та клінічного мислення. Відмінною ознакою даної форми навчання від класичної являється те, що спочатку висвітлюється проблема, а лише потім відбувається пошук інформації для її вирішення.

Завдання для студентів-медиків створюються на основі реальних ситуацій із клінічної практики. У зв'язку з цим, студент вивчає проблему не з точки зору конкретної нозології, а інтегровано, враховуючи супутню патологію, розширюючи знання з анатомії, гістології, біохімії тощо. Команда вчиться брати на себе відповідальність за здоров'я та життя пацієнта.

Метод проблемно-орієнтованого навчання в майбутньому може стати відправною точкою для формування нової когорти прогресивних медиків-практиків, що володітимуть навичками логічного клінічного мислення ще на етапі навчання в університеті, вмітимуть працювати в команді та приймати рішення на користь пацієнта, а також нести за них відповідальність.

КОНЦЕПЦІЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ: МОЖЛИВІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

О.К. Колоскова, Т.М. Білоус

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

На сьогодні основним завданням навчання студентів є засвоєння конкретних знань, практичних навичок, формування здатності до активної діяльності та професійної праці. Водночас, майбутній лікар повинен опанувати не лише навчальним змістом програми, але й прогнозувати можливі зміни реальної ситуації. Технологію навчання, за якої найефективніше реалізуються ці умови роботи, називають проблемно-орієнтованим навчанням, оскільки для нього характерні досить інтенсивна подача матеріалу, активна позиція студента, самостійність та відповідальність суб'єктів навчання.

Концепція проблемного навчання базується саме на розвитку нового, відповідального і корегувального, стилю мислення студента, а не на простому набутті знань чи засвоєнні навичок. У більшості випадків педагог лише спрямовує процес розв'язання проблемних ситуацій, а студенти з вищою активністю та більшою мірою засвоюють навчальний матеріал, розвивають самостійність рішень, досягають певної свободи застосування своєї навчальної чи практичної діяльності. Проблемно-орієнтоване навчання у медичному університеті має подібні риси до технологій вільного виховання (розвиток самостійності у вирішенні реальних проблемних ситуацій), гуманно-особистісних технологій (підтримка розвитку особистості інших, повага до колег у групі, тощо), технологій співробітництва чи співтовариства (поширення

принципів рівності, співробітництва і партнерства при пошуковій діяльності й розв'язанні ситуаційних завдань). При використанні даної методології навчання матеріал подається як предмет пошуку, що вимагає постійного диференційованого підходу, застосування інформаційно-комунікативних технологій, високої мотиваційної активності, а також спонукає студентів до визначення тяжкості та поетапності вирішення проблемних ситуацій. Фактично для здобуття нових знань студентами за темою заняття моделюється реальна проблемна ситуація, яка вимагає самостійного формулювання проблеми та передбачає варіативність підходу до вирішення завдання згідно етапів його динаміки, висунення гіпотез, їх обґрунтування та подальшу перевірку правильності рішень, що відбувається під загальним спрямовуючим керівництвом вчителя.

Таким чином, використання методології проблемно-орієнтованого навчання у медичному університеті, зокрема при реалізації грантового проекту ТАМЕ, уможлиблює постановку реальної проблемної ситуації, вимагає активного засвоєння знань та формує звичку до самостійного вирішення ситуацій студентами - майбутніми лікарями, що значно підвищує їх мотивацію до навчання.

EDUCATIONAL RATIONALE: «5S» PRINCIPLES AND ITS POSSIBLE IMPLEMENTATION IN MEDICAL EDUCATION

**О.В. Kolotylo¹, V.B. Reva¹, О.О. Karlyichuk², О.У. Khomko³,
B.V. Petruk², I.I. Bilyk², R.I. Sydoruk², P.M. Volyanyuk²**

¹*Surgery and Urology Department,*

²*General Surgery Department,*

³*Department of Patient Care and Higher Nursing Education
Higher State Educational Establishment Ukraine
«Bukovinian State Medical University», Chernivtsi*

Current situation in educational market in the whole Europe and particularly in Ukraine requires implementation of doing-successful-business strategies to succeed or minimally speaking, to survive.

The «5S» principle is a well-known set of advanced universal scientifically based methods for conducting business. Its motto is «a place for everything and everything is in place when you need it». The term «5S» derives from Japan words Seiri, Seiton, Seiso, Seketsu, and Shitsuke. They may be directly translated like Cleaning up, Organizing, Cleaning, Standardizing, and Training & Discipline, respectively. However, their exact meaning is a little bit different from the direct translation. Words Sorting, Storage, Shining, Standardize, and Sustaining are widely used to explain «5S» principle to English-speaking community.

Sorting means choosing the necessary from the set of unnecessary issues. It provides safer workplace, saves place, ease visualization of the process and spotting of discrepancies. Storage means assignment of a place for everything and everything in a place. Shining means keeping the working space clean on a continuous basis, free from unnecessary object potentially able to interfere with